

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 13 0 У 004281 17 Увп
Бања Лука, 06.6.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу судија Едине Чупељић предједника вијећа, Страхиње Ђурковића и Смиљане Мрше чланова вијећа, уз судјеловање Сање Орашчанин као записничара, у управном спору по тужби С.П. сина С. из Ј.п., П., Град Д., З. Б. рођ. П., кћери С. из Д. и С. Е. рођ. П., кћери С., из Републике Словеније, М., сви заступани по пуномоћнику Д.Т., адвокату из Д. (у даљем тексту: тужиоци), против рјешења број ... од 08.9.2016. године, тужене Управе, у предмету накнаде трошкова управног поступка, одлучујући о захтјеву тужилаца за ванредно преиспитивање пресуде Округног суда у Добоју број 13 0 У 004281 16 У од 27.12.2016. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 06.6.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Тужиоци се одбијају са захтјевом за накнаду трошкова поступка.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против оспореног акта којим је одбијена жалба тужилаца изјављена против закључка Управе, Подручне јединице Д. број ... од 11.8.2016. године. Тим рјешењем тачком 1. диспозитива обавезани су тужиоци да заинтересованом лицу Н.(С.) П. исплате трошкове управног поступка у износу од 1.579,50 КМ, а тачком 2. диспозитива тужиоци су одбијени са захтјевом да им именовани надокнади трошкове управног поступка.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да је тужена правилно обавезала тужиоце да заинтересованом лицу Н.П. плате трошкове управног поступка јер је њихов захтјев за исправку грешке у катастарском операту одбијен, а заступање заинтересованог лица је било нужно и оправдано. Даље суд истиче да је правилан навод у првостепеном рјешењу на другој страни пасус други да је орган поводом захтјева странке, а по службеној дужности покренуо поступак у складу са чланом 111. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“ број 13/02, 87/07 и 50/10, у даљем тексту: ЗОУП) јер је том одредбом прописано да поступак покреће орган по службеној дужности поводом захтјева странке, а како су тужиоци иницирали (изазвали) покретање овог поступка у којем је њихов захтјев одбијен, то је правилно одлучено да тужиоци надокнаде трошкове управног поступка заинтересованом лицу, а односе се на правно заступање и исти су обрачунати у складу са Тарифом о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Сл. гласник РС“ број 68/05, у даљем тексту: Тарифа).

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужиоци оспоравају њену законитост због повреде закона и прописа о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари. Истичу да су тражили спајање предмета који се воде под два пословна броја 13 0 У 004266 16 У и 13 0 У 004281 16 У јер су исти у међусобној вези; да у уводу првостепеног закључка није наведено заинтересовано лице као странка да би се радило о вишестраначкој управној ствари, па је одлука из диспозитива у супротности са уводом закључка што представља повреду поступка из члана 195. став 1. у вези члана 208. ЗОУП, о којим приговорима се није изјашњавао нижестепени суд, па је и он починио повреду поступка; да је у другостепеном рјешењу наведено да се поступак води по службеној дужности, па је подносилац захтјева могао бити обавезан само на трошкове таксе и других издатака органа; да тужени орган није могао одлучивати о трошковима док се не одлучи о управној тужби о главној ствари у предмету број 13 0 У 004266 16 У, јер би успјехом у том спору отпао правни основ за доношење закључка о трошковима поступка. Произлази да су признати трошкови правно непостојећој странци, јер из садржине управних аката не произлази да су у поступку учествовале странке са супротним интересима, већ је само као странка означен подносилац захтјева, па тужиоци нису могли бити обавезани на плаћање трошкова поступка заинтересованом лицу. Суд анализира стање списка, а не садржај управног акта, иако управни спис и управни акт нису исто, па пошто у управним актима није наведена противна странка, онда се противној странци нису могли ни досудити трошкови поступка. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда преиначи, а тужиоцима досуде трошкови спора у износу исказаном у датом трошковнику.

Тужена у одговору на захтјев истиче да остаје код разлога датих у образложењу оспореног акта.

Недо Петровић, заинтересовано лице у овом управном спору, није дао одговор на захтјев.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из следећих разлога:

Прије свега није основан приговор тужилаца да је требало спојити предмете који се воде под пословним бројевима 13 0 У 004266 16 У и 13 0 У 004281 16 У јер се на основу одредбе члана 7. став 1. ЗУС тужбом може побијати само један акт, с обзиром да се у управном спору врши оицјена законитости појединачног управног акта.

Из података списка произлази да су тужиоци захтјевом од 31.3.2016. године затражили поништење уписа Н.П. корисника непокретности уписаних у пл. бр. 98/1 к.о. Т. к.с. М.1, па је орган у складу са одредбом члана 111. ЗОУП покренуо наведени поступак по службеној дужности поводом захтјева странке, јер су одредбом члана 114. ЗОУП регулисани услови када се поступак покреће на захтјев странке.

Како је у конкретном случају поступак покренут по захтјеву тужилаца, онда је неосновано инсистирање тужилаца да је поступак у овој управној ствари покренут по службеној дужности.

Првостепени орган у рјешењу којим је одбио захтјев тужилаца за исправку грешке у катастарском оперативу на страни 2. други пасус је правилно навео да је орган поводом захтјева странке, а по службеној дужности покренуо предметни управни поступак, јер је одредбом члана 111. ЗОУП управо прописано да орган по службеној дужности покреће управни поступак на захтјев странке, а у овом случају је био потребан захтјев странке сходно одредби члана 114. ЗОУП јер се ради о таквој природи ствари за чије покретање је потребан захтјев странке. Странка не може сама покренути поступак, већ она може само захтијевати и затражити покретање управног поступка. Исто тако ни орган, у стварима у којима је по закону или по природи ствари за покретање и вођење поступка потребан захтјев странке, не може по службеној дужности покренути управни поступак, већ је потребан захтјев странке.

Није прихватљив приговор тужилаца да су почињене повреде поступка из члана 195. став 1. у вези члана 208. ЗОУП зато што у уводу закључка није наведено заинтересовано лице, јер је у уводу закључка и другостепеног рјешења управо означена странка, у овом случају тужиоци као подносиоци захтјева, што је у складу са захтјевом из одредбе члана 195. став 1. ЗОУП, јер се у уводу рјешења наводе подаци странке по чијем захтјеву је покренут управни поступак. Заинтересовано лице добија статус узгредне странке у управном поступку након што орган поводом захтјева странке покрене поступак по службеној дужности, тако да генералије заинтересованог лица се и не наводе у уводу првостепеног акта, уколико то лице није подносилац захтјева као ни у уводу другостепеног акта, осим ако није подносилац правног средства против првостепеног акта. Из наведених разлога елаборирање у захтјеву о томе да ли се у конкретном случају ради о странкама са супротним интересима или супростављеним странкама је без основа.

Будући да су тужиоци поводом чијег захтјева је покренут овај управни поступак одбијени са захтјевом за исправку грешке, онда је управни орган могао тужиоце обавезати да снесу трошкове заступања заинтересованог лица, јер су ти трошкови били оправдани и нужни.

Тужиоци су поднесеним захтјевом за исправку грешке у катастарском оперативу иницирали вођење поступка у којем поступку нису успјели са захтјевом и на тај начин су изазвали трошкове поступка на страни заинтересованог лица, па су могли бити обавезани на сношење тих трошкова, будући да је орган утврдио да су ти трошкови били нужни и оправдани, како би заинтересовано лице заштитило своја права и правни интерес заснован на закону.

Одредбом члана 106. став 1. ЗОУП је прописано да се у рјешењу којим се поступак о главној управној ствари завршава одређује ко сноси трошкове поступка, њихов износ, коме се и у ком року се имају исплатити, а у ставу 4. овог члана ако орган у рјешењу не одлучи о трошковима навешће да ће о трошковима донијети посебан закључак.

Не стоји навод тужилаца да управни орган није могао одлучити о трошковима поступка, док поступак о главној ствари није правноснажно окончан, јер је одредбом члана 106. став 4. ЗОУП прописано да ће орган посебним закључком одлучити о трошковима поступка након доношења одлуке о главној ствари.

Из наведене одредбе произлази да окончање поступка о главној ствари представља услов за доношење посебног закључка. То даље значи да би орган могао

донијети посебан закључак о трошковима поступка потребно је да је то наведено у диспозитиву рјешења којим је окончана главна ствар и друго да је рјешењем о главној ствари окончан поступак и донијета коначна одлука у конкретној управној ствари, јер је тада дефинитивно ријешена управна ствар од стране надлежног органа. Није потребно да је рјешење у управном поступку којим је одлучено о главној ствари постало и правноснажно, јер је довољно да је рјешење коначно, будући да су коначна рјешења извршна у смислу одредбе члана 255. став 3. ЗОУП.

Наиме, рјешење којим је одлучено о главној ствари (захтјеву за исправку грешке у катастарском оперативу) постало је коначно дана 02.8.2016. године када је жалба тужилаца одбијена на првостепено рјешење од 20.5.2016. године, а будући да је закључак о трошковима поступка донијет 11.8.2016. године то су били испуњени законски услови за доношење тог закључка.

Дакле, да би управни орган могао одлучити о трошковима управног поступка посебним закључком морају се испунити два услова: први је да је у рјешењу којим је одлучено о главној ствари речено да ће се о трошковима поступка одлучити посебним закључком и други да је одлука о главној ствари постала коначна.

У конкретном случају били су испуњени услови за доношење посебног закључка, јер је одлука о главној ствари постала коначна прије доношења закључка о трошковима поступка, с обзиром да је жалба тужилаца, изјављена против првостепеног рјешења, одбијена рјешењем другостепеног органа од 02.8.2016. године. Стога је правилно пресудом нижестепеног суда тужба одбијена као неоснована, јер нису испуњени услови из одредбе члана 10. ЗУС за поништење оспореног акта.

Из наведених разлога, овај (Врховни) суд налази да побијаном пресудом није остварен ниједан разлог њене незаконитости из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се отуда захтјев тужилаца, на основу одредаба члана 40. став 1. тог закона одбија као неоснован.

Будући да је захтјев тужилаца одбијен као неоснован, то им сходно одредби члана 6. Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 63/11) по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови управног спора, због чега је њихов захтјев за накнаду трошкова састава захтјева по адвокату одбијен као неоснован.

Записничар
Сања Орашчанин

Предсједник вијећа
Едина Чупељић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић